

شناسه	قانون	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۰/۰۳/۰۵
عنوان موضوع	مشکلات ناشی از حذف بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی کشور		
مرجع طرح موضوع	اتاق اصناف		
شرح موضوع	<p>قبل از حذف بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی، اتحادیه های صنفی طبق روال هرساله نسبت به ارائه پیشنهاد تعیین نرخ کالا و خدمات، حدود صنفی و تعداد واحدهای صنفی مورد نیاز جهت صدور پروانه کسب برای سال بعد موضوع را برای رسیدگی و تصویب کمیسیون نظارت به اتاق اصناف ارسال می نمودند اما با حذف بند (ل) ماده ۳۰ ق.ن.ص سقف برداشته شده و این اختیارات از اتحادیه های صنفی سلب گردید و در حال حاضر چون هیچ گونه محدودیتی برای صدور پروانه کسب وجود ندارد این موضوع موجب گردیده که در برخی از رسته های صنفی بدون نیازسنجی واقعی هر شهر، بیش از حد پروانه صادر گردد و مشکلاتی را به وجود آورد زیرا با بازگشایی بیش از حد واحد صنفی بالطبع مشتری ها بین واحدهای صنفی تقسیم می شوند بعنوان مثال در یک صنف اگر در سال جاری ۱۰۰ عضو وجود داشته باشد بطور مساوری از ۱۰۰۰ مشتری هرکدام ده مشتری را در روز دارند و اگر بدون در نظر گرفتن سقف صنفی، تعداد واحدها در سال بعد ۲ برابر شود قطعاً جمعیت شهر بایستی متناسب با تعداد واحدهای صنفی افزایش یابد که این امر امکان پذیر نیست و اینجاست که با بازگشایی بیش از حد واحد صنفی تعداد مشتریان نصف شده و درآمد واحدهای صنفی تقلیل می یابد و چون هر واحد صنفی هزینه های جاری از قبیل: اجاره بها، آب، برق، گاز، تلفن، مالیات و ... را دارد نمی تواند هزینه ها را تأمین نماید ناچاراً بعد از مدت اندکی منجر به تعطیلی می شود و به تعداد بیکاران و بدهکاران بانکی، زندانیان و ... اضافه می شود، لذا با وجود ۳۹ اتحادیه صنفی در سطح این شهرستان اگر محدودیت صدور پروانه کسب رعایت نشود قطعاً در آینده نه چندان دور مشکلات پیش روی بیشتر خواهد شد.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<ul style="list-style-type: none"> - عدم رعایت فاصله و حدود صنفی - عدم محدودیت تعداد واحدهای صنفی - عدم نیازسنجی و کارشناسی قبل از ایجاد یک واحد صنفی باعث ورود اشخاص با آورده N به یک صنف و خروج از آن صنف در مدتی کوتاه با ازدست دادن آورده و اضافه شدن بدهی، که جزء تجربه تلخ و عوارض ناشی از آن چیزی عاید فرد نمی گردد و جوان بیکار، به یک بیکار بدهکار تبدیل می شود. - عدم حصول درآمد کافی توسط فعالان اقتصادی حوزه اصناف - افزایش تعداد چک های برگشتی، بدهکاران بانکی و زندانیان در حوزه اصناف - بیشتر بودن تعداد ابطال پروانه های کسب نسبت به تعداد پروانه های صادره - تعداد زیاد واحدهای صنفی نسبت به سرانه جمعیت (در کشور به ازای هر ۳۶-۳۷ نفر یک واحد صنفی و در استان به ازای هر ۱۶-۱۷ نفر یک واحد صنفی وجود دارد) - شرایط اقتصادی و خشکسالی های متوالی در استان که باعث سرریز شدن تقاضای مشاغل به سمت اصناف شده است. - شکایات متعدد اصناف از وضعیت موجود - متهم شدن اصناف به گران فروشی (در صورتی که وجود یک کالا با یک برند مشابه در نرخ های مختلف در استان براساس بازرسی اتاق اصناف ناشی از ارزان فروشی است نه گران فروشی) 		
جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳	<p>سی و سومین جلسه کمیته کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی پیرو درخواست اتاق اصناف استان در خصوص مشکلات ناشی از حذف بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی کشور با حضور نمایندگان استانداری، سازمان</p>		

صمت، ریاست اتاق اصناف و مسئول دبیرخانه شورای گفتگوی استان در روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳ در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی برگزار گردید.

در ابتدای جلسه **رضا علیزاده، رئیس اتاق اصناف استان** با اشاره به اصلاح قانون نظام صنفی در سال ۹۳، بیان داشت، براساس قانون اگر عضو شرایط احراز پروانه صنفی را داشته و به اتحادیه مربوطه جهت صدور پروانه مراجعه نماید، اتحادیه موظف است پروانه کسب را صادر نماید و این امر متأسفانه مشکلاتی را در کل کشور به وجود آورده است. در صورتی که قبل از اصلاح قانون نظام صنفی، اتحادیه‌ها قبل از شروع سال جدید تعداد پروانه‌های صادره را براساس بررسی و کار کارشناسی انجام شده، به اتاق اصناف استان اعلام و از طریق اتاق اصناف در کمیسیون نظارت مطرح و در این کمیسیون نیز بعد از بررسی و کار کارشناسی پیشنهاد اتاق تأیید و یا اصلاح می‌گردید که متأسفانه از زمان اصلاح قانون حذف "سقف صنفی" و "محدوده صنفی" مشکلات فراوانی را برای فعالان اقتصادی حوزه اصناف ایجاد نموده است به نحوی که عدم حصول درآمد کافی باعث گردیده که تعداد ابطال پروانه‌های کسب از تعداد پروانه‌های صادره بیشتر گردد.

مظفر آریانفر، رئیس اداره امور اصناف سازمان صمت استان نیز با اشاره به بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی کشور (ارائه پیشنهاد به منظور تعیین نرخ کالا و خدمات، حدود صنفی، تعداد واحدهای صنفی مورد نیاز در هر سال جهت صدور پروانه کسب به اتاق اصناف شهرستان جهت رسیدگی و تصویب کمیسیون نظارت) اعلام داشت با ابلاغ قانون اصلاح ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (تبصره ۲ - ماده ۷ قانون اصل ۴۴: هر یک از مراجع صادرکننده مجوز کسب و کار موظفند درخواست متقاضیان مجوز کسب و کار را مطابق شرایط مصرح در پایگاه اطلاع‌رسانی مذکور دریافت و بررسی کنند. صادرکنندگان مجوز کسب و کار اجازه ندارند به دلیل «اشباع بودن بازار»، از پذیرش تقاضا یا صدور مجوز کسب و کار امتناع کنند. امتناع از پذیرش مدارک و درخواست مجوز و تأخیر بیش از ظرف زمانی تعیین شده در پایگاه اطلاع‌رسانی مذکور در صدور مجوز برای متقاضیانی که مدارک معتبر مصرح در پایگاه اطلاع‌رسانی یادشده را ارائه داده‌اند، مصداق «اخلال در رقابت» موضوع ماده (۴۵) این قانون است و شورای رقابت موظف است به شکایت ذی نفع رسیدگی و بالاترین مقام مسؤول دستگاه مربوطه را به مجازات تعیین شده در بند (۱۲) ماده (۶۱) این قانون محکوم کند. به دلیل اینکه این قانون، قانون بالاسری است و به تمام قوانین اشراف دارد باعث نقض و بلااثر کردن بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی کشور شده است، وی در ادامه با اشاره به شرایط اقتصادی، تورم، تعداد واحدهای صنفی بسیار زیاد نسبت به سرانه جمعیت (در کشور به ازای هر ۳۶-۳۷ نفر یک واحد صنفی و در استان ما به ازای هر ۱۶-۱۷ نفر یک واحد صنفی داریم) و در نتیجه درآمد پائین صنوف، خشکسالی‌های متوالی در استان که باعث سرریز شدن تقاضای مشاغل به سمت اصناف شده است، شکایات و درخواست‌های متعدد از اصناف در خصوص وضعیت درآمدی پائین و اعتراض اتحادیه‌های انوایان طی هفته‌های اخیر علی‌رغم صدور بخشنامه وزیر محترم صمت در خصوص ممنوعیت صدور پروانه انوایی‌ها طی یکی دو سال گذشته اما بازهم نسبت انوایان نسبت به سایر شهرستان‌ها بسیار بالاست که این امر باعث نارضایتی فراوان این صنف شده است و این وضعیت و نارضایتی به سایر صنوف هم سوق پیدا کرده است، اعلام نمود: درخواست ما به عنوان نماینده جامعه اصناف انعکاس مشکلات به وجود آمده و اصلاح تبصره ۲ ماده ۷ قانون اصل ۴۴ و رعایت قانون تخصصی حوزه اصناف می‌باشد به نحوی که قانون بالاسری در خصوص بند "ل" ماده ۳۰ نظام صنفی مستثنی گردد.

رسول عباسی، نماینده دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری، با اشاره به جلسه هیأت مقررات زدایی سال ۹۳، اعلام داشت: با تصویب قانون اصلاح ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (مصوب ۱۳۹۳)، هیئت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، بررسی کلیه مجوزهای صادره برای شروع هر

نوع فعالیت کسب و کار در کشور را با رویکرد جدیدی آغاز نموده که این هیأت ده نفره که به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی و عضویت نمایندگان دادستانی کل کشور، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کشور، دو نماینده مجلس شورای اسلامی و روسای اتاق های اصناف، بازرگانی و تعاون و نیز حسب موضوع نماینده دستگاه اجرایی تشکیل شده است، به جهت کاهش بروکراسی اداری مقرر نموده است از ابتدای اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ کلیه درخواست های صدور و تمدید پروانه کسب صنفی صرفاً از طریق سامانه پیشخوان دولت الکترونیکی G4B.ir صورت پذیرد. وی در ادامه افزود فردی که نسبت به ایجاد واحد صنفی اقدام می نماید باید از قبل امکان سنجی نماید که آیا این صنف در محدود مورد نظر وی توجیه اقتصادی دارد یا خیر؟! و پیشنهاد نمود قبل از صدور پروانه کسب، مشاوره های اقتصادی از سوی اتاق اصناف صورت پذیرد.

رضا علیزاده، رئیس اتاق اصناف استان در ادامه با اشاره به اینکه ۹-۸ سال از حذف بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی می گذرد اظهارداشت مشکلات ناشی از حذف این بند در طول زمان اتفاق افتاده است و این مشکل خاص خراسان جنوبی نبوده و به کل کشور تسری یافته و مکاتبات زیادی از سوی سایر استان ها نیز صورت گرفته است. رئیس اتاق اصناف استان با اشاره به آسیب ها و هنجارهای اجتماعی ناشی از حذف این بند از قانون نظام صنفی اعلام داشت، فرد با اخذ وام و بدون اطلاع نسبت به ایجاد واحد صنفی اقدام و بعد از گذشت مدت کوتاهی به دلیل عدم توجیه اقتصادی، مجبور به تعطیلی می گردد و کلی بدهی و اقساط عقب مانده متحمل می شود و مشکلاتی برای خود و خانواده به وجود می آورد وی در ادامه مؤکداً خواستار ایجاد "محدودیت سقف صنفی" و "محدودیت فاصله صنفی" در صدور پروانه های کسب شد و افزود این موضوع در مجلس شورای اسلامی نیز در حال پیگیری می باشد.

لگزائی، رئیس گروه امور بازرگانی دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری، اظهار داشت اگر بخواهیم مزایا و معایب حذف بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی کشور را طی سالهای اخیر لیست کنیم قطعاً معایب حذف این بند به مراتب بیشتر از مزایای آن می باشد. وی در ادامه با اشاره به مشکلات اتحادیه نانوایان طی سالهای اخیر، مکاتبات انجام شده از سمت استانداری خراسان جنوبی و نهایتاً صدور بخشنامه عدم امکان صدور پروانه کسب جدید در این صنف اعلام داشت: بازم این مشکل ادامه دارد و درآمد پائین باعث بروز مشکلات فراوانی شده است. رئیس گروه امور بازرگانی دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری با اشاره به اینکه بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی یکی از وظایف اتحادیه ها بوده که بعدها لغو شده است افزود براساس این بند رئیس اتحادیه از طریق اتاق اصناف استان در کمیسیون نظارت که متشکل از نمایندگان استانداری، بهداشت، اماکن نیروی انتظامی، مالیات و ... هستند براساس گزارشی که مبتنی بر کارشناسی؛ توانمندی و ظرفیت اتحادیه مربوطه می باشد، نیاز شهرستان یا استان را در آن صنف اعلام می نمود و در جلسه کمیسیون بعد از جمع بندی اعلام می شد که تعداد اعلام شده توسط اتحادیه مربوطه کفایت می کند یا کم یا زیاد است. و این فرآیند خوبی بود چرا که تعداد و حدود صنفی با فاصله معقول و منطقی رعایت می شد و مزایای زیادی داشت اما اکنون با توجه به اینکه تعداد پروانه ابطالی از صدور بیشتر است این نشان دهنده عدم آگاهی و ورود اشخاص با آورده N به یک صنف و خروج از آن صنف با ازدست دادن آورده و اضافه شدن بدهی است که جزء تجربه تلخ و عوارض ناشی از آن چیزی عاید فرد نمی گردد و جوان بیکار به یک بیکار بدهکار تبدیل شده است. رئیس گروه امور بازرگانی دفتر اقتصادی استانداری در پایان درخصوص پیگیری جهت برگرداندن بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی کشور از طریق شورای گفتگو و یا مکاتبه با مرکز صراحتاً موافقت خود را اعلام نمود.

در حاشیه جلسه پیرو بررسی مشکلات اصناف استان، موضوع تعدد فروشگاه های زنجیره توسط ریاست محترم اتاق اصناف مطرح گردید، وی با اشاره به تعدد فروشگاه های زنجیره ای در استان بدون در نظر گرفتن محدودیت در تعداد و فاصله صنفی بیان داشت اتاق اصناف استان مخالف بهره مندی مردم از امکانات و تخفیفات این فروشگاه ها نیست بلکه

<p>درخواست ما در نظر گرفتن محدوده فاصله و تعداد این فروشگاه هاست به نحوی که کسبه خرد آسیب نبینند، رئیس اتاق اصناف با اشاره به تعطیلی صنوف گروه ۲ در محدودیتهای شیوع کرونا اخیر براساس رنگ بندی شهرستان ها، اعلام داشت علی رغم تعطیلی صنوف گروه ۲، فروشگاه های زنجیره ای مجاز به فروش محصولات این گروه شغلی بودند. آریانفر، رئیس اداره امور اصناف سازمان صمت استان نیز با اشاره به عدم الزام بسیاری از گزینه ها در خصوص ایجادفروشگاه های زنجیره ای از قبیل عدم در نظر گرفتن شرایط ترافیکی و سایر مواردی که یک فرد جهت ایجاد یک صنف ملزم به رعایت و استعلام از دستگاه مجوز دهنده است، این شرایط را ناعادلانه دانست و خواستار ارائه مجوز به شعب فروشگاه های زنجیره ای در استان، براساس نظر دستگاه های متولی آن شهرستان و استعلام از سازمان صمت، اتاق اصناف و اتحادیه مربوطه در آن استان شد. نهایتاً، براساس مطالب ذکر شده در جلسه و به اتفاق آرا پیشنهادات ذیل جهت پیگیری از طریق اتاق اصناف و دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان به تصویب رسید:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - اضافه شدن بند "ل" ماده ۳۰ به قانون نظام صنفی کشور - مستثنی شدن بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی در اجرای قانون اصلاح ماده ۷ (تبصره ۲) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (مصوب ۱۳۹۳) - الزام اشخاص درخواست کننده مجوز پروانه کسب به گذراندن دوره مشاوره از طریق اتحادیه مربوطه یا اتاق اصناف قبل از صدور مجوز 	<p>پیشنهادات</p>
<ul style="list-style-type: none"> - مکاتبه اتاق اصناف (نامه شماره ۳۷۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۶) - نامه پیوست - قانون نظام صنفی کشور - بند "ل" ماده ۳۰ قانون نظام صنفی کشور: ارائه پیشنهاد به منظور تعیین نرخ کالا و خدمات، حدود صنفی، تعداد واحدهای صنفی مورد نیاز در هر سال جهت صدور پروانه کسب به اتاق اصناف شهرستان جهت رسیدگی و تصویب کمیسیون نظارت - قانون اصلاح ماده ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (مصوب ۱۳۹۳) - تبصره ۲: هر یک از مراجع صادرکننده مجوز کسب و کار موظفند درخواست متقاضیان مجوز کسب و کار را مطابق شرایط مصرح در پایگاه اطلاع رسانی مذکور دریافت و بررسی کنند. صادرکنندگان مجوز کسب و کار اجازه ندارند به دلیل «اشباع بودن بازار»، از پذیرش تقاضا یا صدور مجوز کسب و کار امتناع کنند. امتناع از پذیرش مدارک و درخواست مجوز و تأخیر بیش از ظرف زمانی تعیین شده در پایگاه اطلاع رسانی مذکور در صدور مجوز برای متقاضیانی که مدارک معتبر مصرح در پایگاه اطلاع رسانی یادشده را ارائه داده اند، مصداق «اخلال در رقابت» موضوع ماده (۴۵) این قانون است و شورای رقابت موظف است به شکایت ذی نفع رسیدگی و بالاترین مقام مسؤول دستگاه مربوطه را به مجازات تعیین شده در بند (۱۲) ماده (۶۱) این قانون محکوم کند. - اصل ۲۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: همه افراد ملت اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و از همه حقوق انسانی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با رعایت موازین اسلام برخوردارند - اصل ۲۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون، برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد نماید. 	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>